

KNIHA ABSTRAKTOV

6. MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA DOKTORANDOV

22. 5. 2020

Ústav filologických štúdií
Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav filologických štúdií
Račianska 59, 813 34 Bratislava

6. MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA DOKTORANDOV

pod záštitou

dekanky Pedagogickej fakulty UK doc. RNDr. Edity Partovej, CSc.,
a
Ústavu filologických štúdií PdF UK

22. mája 2020

Cieľom konferencie je vytvoriť fórum na prezentáciu výsledkov vedeckovýskumnej práce doktorandiek a doktorandov filologických odborov so zameraním na didaktiku cudzích jazykov a literatúr, vrátane slovenského jazyka ako cudzieho jazyka, ako aj na cudzie jazyky a kultúry.

Vedecký výbor konferencie:

prof. PhDr. Mária Vajičková, CSc.
prof. PhDr. Gabriela Lojová, PhD.
doc. Mgr. Renáta Bojničanová, PhD.
doc. PaedDr. Jana Javorčíková, PhD.
doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD.
Mgr. Eva Faithová, PhD.

Organizačný výbor konferencie:

Mgr. Simona Tomášková, PhD.
Mgr. Mária Dovičák
Mgr. Anna Fábová
Mgr. Stanislav Kováč
PaedDr. Roman Krebes
Mgr. Zuzana Marková
Mgr. Lenka Štangová

Jazykoveda

Mgr. Karin Miklossiová

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra anglistiky a amerikanistiky

Politický jazyk a občianska spoločnosť

Cieľom analýzy bolo konštatovať podobnosť, no najmä rozdielnosť medzi lingvistickými a extralingvistickými znakmi politických prejavov rečníkov slovenskej, americkej a francúzskej národnosti. Zadefinovanie týchto podobností a rozdielov malo za cieľ prispieť k zjednodušeniu prípravy tlmočníka a prekladateľa na jeho prekladateľský alebo tlmočnický výkon. Hlavným predpokladom bolo, že každý rečník má vlastný, špecifický spôsob vyjadrovania sa, ktorý je v značnej miere ovplyvnený históriou, kultúrou, sociálnymi pomermi a politickou situáciou štátu, z ktorého pochádza. Predmetom výskumu bola analýza troch politických diskusií medzi dvoma politickými kandidátmi rovnakej národnosti, ktoré odznali približne v rovnakom časovom období v rámci prezidentských politických kampaní.

Mgr. Katarína Slamková

Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra anglistiky a amerikanistiky

Spletitosť vzťahov medzi Spojenými štátmi americkými a Ukrajinou: Lingvistická perspektíva

Dolná komora Kongresu, Snemovňa reprezentantov, schválila dňa 18. decembra 2019 oba články impeachmentu, ústavnej žaloby, amerického prezidenta Donalda Trumpa z dôvodov zneužitia prezidentskej právomoci a obštrukcií voči Kongresu. Spúšťacím mechanizmom procesu ústavnej žaloby bol telefonický rozhovor medzi americkým prezidentom Donaldom Trumpom a ukrajinským prezidentom Volodymyrom Zelenskym zo dňa 25. júla 2019. Predmetný príspevok si kladie za cieľ vnieť lingvistickú perspektívu do analýzy telefonického rozhovoru, opierajúc sa o teóriu rečových aktov. Cieľom príspevku je analyzovať nepriame rečové akty za účelom demonštrovať implicitnú prítomnosť jazykovej manipulácie.

Mgr. Vladimíra Bashir Géčová

Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, Lekárska fakulta, Ústav cudzích jazykov

Analýza morfosyntaktických chýb v písaných komunikátoch zahraničných študentov medicíny učiacich sa slovenčinu

Príspevok prezentuje výsledky výskumu v oblasti osvojovania si slovenčiny ako cudzieho jazyka v počiatočnej fáze (jazyková úroveň A1). Zameriava sa na typológiu chýb a problematiku morfosyntaktických chýb v písaných komunikátoch subjektov s materinským jazykom neslovanským a s nefilologickým zameraním. Predmetom výskumu sú písané prejavy študentov vyprodukované v školskej situácii na vyučovaní počas prvého semestra štúdia. Cieľom je zamerať sa na študentov medzijazyk, ktorého nevyhnutnou súčasťou sú chyby. Analyzovaných bolo 25 textov študentov Lekárskej fakulty Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave.

Mgr. Lenka Bordjuhová

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta, Katedra rusistiky

Etnolingvistika a lingvokulturoológia ako vedy skúmajúce jazyk, kultúru a ľudskú osobnosť (na príkladoch slovanských parémií).

Článok sa zaoberá lingvokulturoológiou, ktorá predstavuje pomerne mladé odvetvie etnolingvistiky. Cieľom článku je vymedzenie parametrov daných vied a taktiež opis vzájomných vzťahov jazyka a kultúry, jazyka a etnických skupín a národnej mentality. Uvedené poznatky predstavíme v kontexte slovanských parémií (slovenského, ruského, ukrajinského a bieloruského jazyka).

Didaktika jazykov a literatúr

Mgr. Lukáš Klimeš

Univerzita Karlova v Prahe, Filozofická fakulta, Ústav translatologie

V čem nejčastěji chybují začínající studenti translatologie?

Cílem zamýšleného příspěvku je upozornit na časté chyby, kterých se dopouštějí začínající studenti pražské translatologie v dvousemestrálním kurzu Čeština pro překladatele, a vytvořit tak jistou klasifikaci těchto prohřešků vůči mateřtině. Sekundárním cílem je navrhnout řešení, jak se těmto chybám vyvarovat, s ohledem na moderní výukové metody.

Mgr. Jakub Wenzel

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Katedra bohemistiky

Slovní zásoba (nejen) v češtině pro cizince: kognitivně-lingvistický pohled

Příspěvek je zaměřen na problematiku prezentace slovní zásoby ve výuce cizích jazyků. Teoretickým podkladem je kognitivní lingvistika a psychologie učení. Ačkoliv je východiskem čeština pro cizince, závěry jsou aplikovatelné na osvojování jakéhokoliv cizího jazyka. Cílem příspěvku je kritické zhodnocení dosavadních přístupů v prezentaci lexiky, stejně jako navržení inovativní metody.

PaedDr. Roman Krebs

**Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií,
Katedra anglického jazyka a literatúry**

Syndróm vyhorenia, jeho determinanty a prevencia v práci učiteľov anglického jazyka v štátnych a jazykových školách.

Každodenná emocionálna a celková psychická záťaž v práci učiteľov anglického jazyka v štátnych a jazykových školách môže viesť k syndrómu vyhorenia. V snahe o skvalitňovanie ich práce je dôležité identifikovať konkrétne faktory prispievajúce k samotnému vyhoreniu a súčasne sa zameriavať aj na prevenciu s cieľom predchádzať znižovaniu celkovej kvality cudzojazyčnej edukácie.

Mgr. Anna Fábová

**Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií,
Katedra nemeckého jazyka a literatúry**

Miera dôležitosti písaných textov vo vyučovaní cudzích jazykov

Cieľom príspevku je vysvetliť, čo je text a aký je rozdiel medzi hovoreným a písaným textom. Takisto sa snaží upozorniť na nedostatočné zastúpenie rozvíjania zručnosti písanie na vyučovaní cudzieho jazyka. Môžeme to pozorovať napríklad pri výbere vyučovacích metód, pri ktorých sa kladie väčší dôraz na počúvanie a ústnu komunikáciu ako na čítanie a písanie.

Mgr. Mária Dovičák

**Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií,
Katedra nemeckého jazyka a literatúry**

Obrázkové knihy vo výučbe starších žiakov

Príspevok sa bude zaoberať témami oceňovaných obrázkových kníh nemecky píšucich autorov za posledných 20 rokov. Chce poukázať na ich komplexnosť, a tým možnú aplikovateľnosť do výučby nemeckého jazyka nielen pre deti, čo by sme chceli demonštrovať na diele Jutty Bauerovej Die Schreimutter.

Mgr. Zuzana Tomčániová

**Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií,
Katedra nemeckého jazyka a literatúry**

Výtvarné umenie v cudzojazyčnej edukácii

Príspevok predstavuje perspektívy výtvarných diel pri výučbe cudzieho jazyka. Orientuje sa na integráciu obrazu v cudzojazyčnej edukácii, čo predstavuje jednu zo zložiek konceptu estetického učenia. V rámci konceptu estetického učenia, ktorý skúma využitie potenciálu umenia nad rámec doposiaľ zaužívaných didaktických postupov, sa zameriavame na deti mladšieho školského veku so špecifickými poruchami učenia.

Mgr. Zuzana Marková

**Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií,
Katedra nemeckého jazyka a literatúry**

Špecifiká cudzojazyčnej edukácie u detí predškolského veku

Príspevok sa zaoberá problematikou cudzích jazykov v materských školách. Poukazuje na osobitosti učenia sa detí v období predškolského veku a ich vplyv na osvojovanie si cudzieho jazyka. V centre pozornosti stojí celostný rozvoj osobnosti dieťaťa a prepojenie osvojovania si cudzieho jazyka s rozvojom sociálno-emocionálnych a tvorivých schopností.

Literatúra a kultúra

Mgr. Anna Bukovinová

Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra slovenskej literatúry a literárnej vedy

Sakrálne a profánne v poézii Erika Grocha (Interpretácia vybraných básní zo zbierky Baba Jaga: Žalospevy)

Cieľom príspevku bude prostredníctvom prierezového výberu rôznych metodologických prístupov ku konceptualizácii pojmov sakrálne a profánne z perspektívy rôznych vedných disciplín (napríklad sociológia náboženstva a psychológia náboženstva), ale aj z hľadiska rôznych druhov umenia (najmä hudobné umenie, výtvarné umenie a literatúra) zadefinovať špecifiká týchto kategórií a poukázať na ich uplatniteľnosť v literárnovednom výskume. Príspevok sa bude orientovať aj na reflektovanie podôb, funkcií a uplatnenia kategórií sacrum a profanum v dielach ponovembrových slovenských básnikov. Interpretáčna časť príspevku sa bude venovať vybraným textom zo zbierky Baba Jaga: Žalospevy od spirituálneho básnika Erika Grocha s ohľadom na vzťah medzi princípom sakralizácie a profanácie.

Mgr. Lenka Štangová

Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií, Katedra románskych jazykov a literatúr/Katedra anglického jazyka a literatúry

Literárna komparatistika v období globalizácie

Cieľom príspevku je poukázať na zmeny, ktorými disciplína musela v rámci globalizácie prejsť. Vzhľadom na to, že k prepojenosti kultúr dochádza stále viac a rýchlejšie, zistíme, akú pozíciu dokáže v dnešnom globalizovanom svete komparatívna literatúra zastávať. Zároveň sa pokúsime odpovedať na otázku, či by sa mala táto disciplína aj naďalej meniť a prispôbovať súčasným literárnym a kultúrnym globálnym trendom.

Mgr. Mária Regecová

Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta, Inštitút slovakistiky a mediálnych štúdií

Vplyv japonskej kultúry v diele Evy Luky

Stretnutie slovenskej – stredoeurópskej a japonskej – ázijskej kultúry pôsobí ozvlášťujúco v slovenskom literárnom prostredí. Exotika japonskej kultúry vytvára nedefinovanú medzeru, ktorá medzi textom a interpretáciou zostáva, je súčasťou estetickej hodnoty a esenciálnou zložkou úspechu Lukinej poézie. Japonská mytológia, história a kultúra predstavuje priestor na odkryvanie bolesti, smútku a vyjadrenie rôznorodosti existencie.

Mgr. Ľubomír Holík

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta / Prešovská univerzita v Prešove,
Inštitút slovakistiky a mediálnych štúdií**

Narátor v cestopise Sofia-Pleven od Svetozára Hurbana Vajanského

Svetozár Hurban Vajanský ako jedna z najväčších osobností slovenského realizmu je predmetom skúmania mnohých literárnych vedcov. Vo svojej tvorbe sa venoval poézii i próze a v oboch exceloval. Jeho prozaická tvorba je genologicky pestrá a patria do nej aj cestopisy. Vo svojom príspevku sa budem zaoberať jeho cestopisom Sofia-Pleven, konkrétne narátom v ňom, ktorým je prirodzene samotný autor, ponúkajúci množstvo reflexívnych pasaží a edukatívnych vstupov.

Mgr. Hana Lacová

Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra slovenskej literatúry a literárnej vedy

Apokalyptický priestor vo vybraných drámach z prvej polovici 20. storočia

Príspevok skúma slovenské dramatické texty z prvej polovice 20. storočia, ktoré pracujú s apokalyptickým priestorom, a hľadá možnú kategorizáciu týchto hier. Popisuje utopický námet prítomný v texte a snaží sa o zdôvodnenie týchto tendencií v slovenskej dráme v tomto období. Ide o tvorbu autorov - J. Elen, V. Letz, J. Závodný, J. Barč-Ivan, P. Karvaš a J. Váh.